

MARKKINAVUOROPUHELULLA PAIKALLISTASON RATKAISUJA JULKISIIN HANKINTOIHIN

Maaseutututkijatapaaminen 26.-27.8.2021, Zoom
Leena Viitaharju
Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

RURAL SOLUTIONS FOR SUSTAINABLE FUTURE

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Ruralia-instituutti
Ruralia-institutet
Ruralia Institute

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU 2020

JULKISET HANKINNAT

- Julkisilla hankinnoilla tarkoitetaan sellaisia hankintoja, joita esimerkiksi kunnat ja valtio tekevät julkisilla varoilla oman organisaationsa ulkopuolelta.
- Suomessa julkisissa hankinnoissa on tarjolla kauppaa kymmenien miljardien eurojen edestä vuosittain.
- Julkiset hankinnat saattaisivat tarjota monelle yritykselle potentiaalisen uuden asiakassegmentin, mutta osaamista ei välttämättä ole ja asenne on negatiivinen (koetaan hankalaksi, ei ymmärretä asiakkaan vaatimuksia...)
- Tutkimuksen mukaan yli puoleen tarjouspyynnöistä tulee vain 0-2 tarjousta eli todellista kilpailua ei synny (*Jääskeläinen & Tukiainen, 2019*)

– *Maaseudun toimijoiden hankintaosaaminen vahvaksi (MAHVA) –hanke*
<https://maaseudunhankinnat.fi/>

HANKINTALAKI, PERIAATTEET (3 §)

PIENHANKINTA alle 60 000 € • hankintalaki määrää vain periaatteet	KANSALLINEN HANKINTA yli 60 000 € • kilpailutetaan Suomessa • ilmoitus Hilmasta • menettelyt vapaat	EU-HANKINTA yli 214 000 € • kilpailutetaan EU-laajuisesti • jakelu Hilmasta • jaettava pienempiin osiin • menettelyt laissa
---	---	--

- **Tasapuolisuus**

- Tarjoajia ei saa asettaa epätasa-arvoiseen asemaan, asetetut vaatimukset koskevat kaikkia tarjoajia

- **Syrjimättömyys**

- Hankinnalle asetetut vaatimukset eivät saa olla paikallisia, tiettyjä alueita syrjiviä tai suosivia

- **Avoimuus**

- Hankintamenettelyä koskevia tietoja ei salata, hankinnat ilmoitetaan julkisesti, tarjouskilpailuun osallistuneille tiedotetaan päätöksestä

- **Suhteellisuus**

- Vaatimukset oltava oikeassa suhteessa tavoiteltavaan päämäärään (ei esim. liian korkeita liikevaihtovaatimuksia)

HALLITUSOHJELMAN KESKEISIMMÄT HANKINTOJA KOSKEVAT LINJAUKSET

- **Hankintaosaamisen tason kehittäminen**
 - Koulutus ja parhaiden käytäntöjen levittäminen
- **Laatuarvioinnin nostaminen hankinnoissa**
 - Pelkkä hankintahinta ei saisi määrätä hankintaa
- **Kestävien hankintojen lisääminen ja ilmastoystävällisten ruokapalveluiden huomioiminen**
 - Mm. ympäristövaikutukset, kotimaisuus
- **Innovatiivisten hankintojen vauhdittaminen**
 - Tavoite n. 10% hankinnoista, uutuusarvoinen uusi tai paranneltu tuote/palvelu, kehitystyö ja/tai pilotointi
- **Hankintojen vastuullisuuden korostaminen**
 - Kaikki vastuullisuuden osa-alueet huomioidaan

MARKKINAVUOROPUHELU

- Fakta: Yritystoiminnalla on merkittävä rooli paikallisyhteisöjen elinvoimaisuuden kehittämisessä ja ylläpitämisessä.
 - Pk-yrityksiä paljon!
 - Uudet työpaikat
 - Toteutetaan *ennen* hankintamenettelyn aloittamista, hankinnan valmistelua varten
 - Markkinakartoitus
 - Voidaan toteuttaa työpajana, tiedotustilaisuutena tai kahdenkeskisenä neuvotteluna
 - Tulee olla avointa ja läpinäkyvää
 - Ostoista järkeviä kokonaisuuksia, että saadaan useampia tarjouksia
- Ladattava opas (Suomen Yrittäjät): Yritykselle bisnestä hankinnoista
Tarkoitettu auttamaan yrityksiä alkuun julkisen sektorin kanssa

KYSELY: PK-YRITYKSET JA JULKISET HANKINNAT

- Kyselyn perusteella n. 44 % eteläpohjalaisista yrityksistä pitää julkista sektoria houkuttelevana asiakkaana.
- Kuitenkin julkisen sektorin tarjouspyyntöjä seuraa vain joka kolmas.

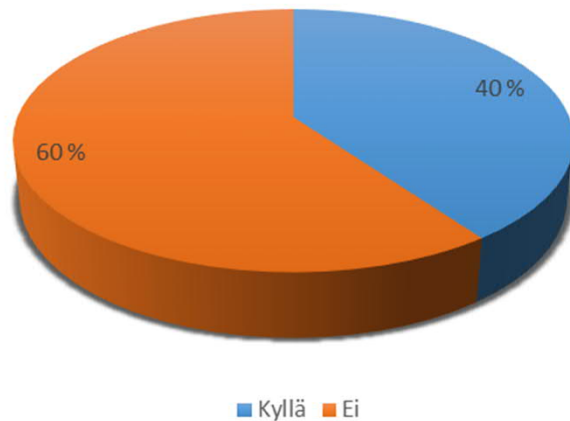

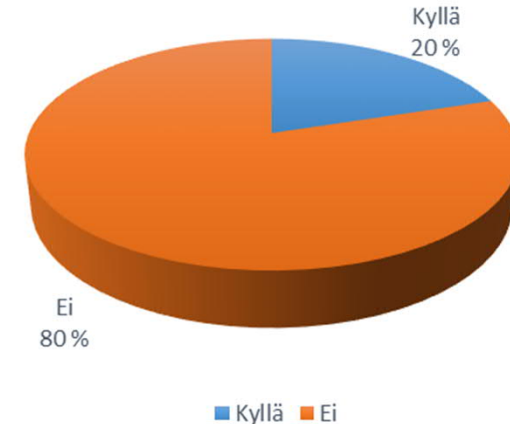
KYSELY: PK-YRITYKSET JA JULKISET HANKINNAT

- Noin puolet vastaajista koki omaavansa tarpeeksi tietoa miten toimia julkisen sektorin kanssa. Entäs loput??

Tavoitteena lisätä kaupankäyntiä julkisen sektorin kanssa

Yrityksemme on osallistunut markkinavuoropuhelutilaisuuteen

"JULKISET HANKINNAT TUTUKSI"-PILOTOINNIN TULOKSIA

KIITOS!

leena.viitaharju@helsinki.fi

- www.maaseudunhankinnat.fi

- **Sorama, Joensuu-Salo, Matalamäki, Mäkipelkola, Tidström, Siltamäki, Rajala, Linna, Lähdesmäki, Viitaharju ja Suutari (2021).** *Eteläpohjalaisten yritysten kasvuprofiilit ja kasvuun vaikuttavat tekijät.* Seinäjoen ammattikorkeakoulu, A35.